

NÓGRÁDI LAPOK

és HONTI HIRADÓ.

Politikai, társadalmi s közgazdasági hetilap.

Előfizetési feltételek:
Egész évre 6 frt. Fél évre 3 frt. Évesedre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 15 krajczár.
Előfizetni csupán a kiadóhivatalnál lehet B-Gyarmaton.

Hirdetések díja:
Öt hasábos petit sor 5 kr. Bélyeg minden beiktatásnál 30 kr.
Nyilttár garmond sora 20 kr. — Nagyobb és többzori hirdetések
jutányosan eszközöltetnek.

A lap szellemi részére s a nyilttárra vonatkozó minden
közlemények a szerkesztőség küldendők.

Előfizetési pénzek, reklamációk, és hirdetések
a kiadóhoz intézendők.

Előfizetési felhívás

„Nógrádi Lapok”

1881-ik évfolyamára.

Előfizetési feltételek:

Egész évre 6 frt.
Fél évre 3 frt
Évesedre 1 „ 50 kr.
Egy hónapra — „ 50 kr.

Az előfizetési pénzek egyedül a kiadóhoz csí-
mezve, — legcélszerűbben postautalvánnyal —
nyomatandó példányok s pontos szétküldés tekin-
tetéből, mielőbb beküldendők.

Kék László,
kiadó s lapfőmunkács.

Horváth Danó,
fel. szerk.

Nyilt levél a belügyminiszter urhoz.

II.

Budapest, december 4.

A legjelesebb megyei tisztikar sem felelhet meg
a várakozásnak, ha közvetlen végrehajtó lesz: azért
fődolog a helyhatóságok észszerű rendezése, hogy köz-
vetlen végrehajtást a községi előljáróság végezhesse.

E célból szükséges, hogy a szolgabíró a hely-
hatóságokkal szemben hasonló jogokkal legyen felru-
háza, mint a főispán a törvényhatóságban, t. i. a ki-
jelölési jog őt illesse, de a kvalifikáció a községben
is szinór-mértékű szolgáljon, hogy a véglegesen szer-
vezett helyhatóság élén a lakosság jelesei álljanak, a
szolgabíró pedig legyen a járás ellenőre, a közvetlenül
csak rájuk, az előjárók köztégerő, mulasztások ese-
tén járjon el.

Ha ily módon egy a törvényhatóság, valamint a
helyhatóságok élén a legjelesebb tisztviselők fognak
állni, és a helyhatóságokat a szolgabíró, a törvény-
hatóságokat pedig a főispán folytonosan ellenőrizi: oly
közigazgatási gépezettel fogunk bírni, mely a jó si-
kert méhében hordja; föltétve, hogy a kormány addig
is, még az iskolák a jövő kor számára elégséges szá-
mú közigazgatási tisztviselőt fognak képezni, egy je-
les kézi könyvet fog készíteni, a melyben a közigaz-
gatás minden teendői a szükséges irománypéldákkal
bent foglaltassanak, és a megválasztott tisztviselők
záros határidő alatt abból a vizsgát tenni köteleztes
senek, hogy szakértelem a egység legyen a közigaz-
gatásban.

Hogy minden aggodalom megszűnjék a végrehaj-
tás pontossága tekintetében: ám ruháztassék fel a fő-
ispán saját felelősségére a felfüggesztési joggal; de
másképp a fegyelmi hatóságot az állami rendes bírós-
ág, és ne valami közigazgatási bíróság gyakorolja,
a mely mindig alá lenne vetve a pártoskodásnak.

A törvény legyen a legfőbb tekintély, melynek
csak az elmozdithatlan bíróság szereshet érvényt.

A bírói hatalom lehet csak a törvények őre. Ha
tudja a tisztviselő, hogy őt személyes és vagyoni fele-
lősség terheli s a kényelhetlen fegyelmi bíróság gyorsan
ítélendő fölötté: lehetetlen, hogy kötelességét ne
teljesítse.

A közigazgatási bizottság oda módosítandó, hogy
a jegyzők a állami közegek referáljanak az alispáni
ülésen, de szavazási joggal ne bírjanak. A határozás
joga felelősség terhe mellett csak az alispánt illetheti.

Amde ezen önkormányzati rendszer csak úgy lé-
tesíthető, ha a megyék lesznek ismét az alkotmányos-
ság védőbástyái, s ha a törvényhozás a megyék kifoly-
ása lesz. E nélkül lehet valami főrczművet összoállí-
tani, de igazi önkormányzatról szó sem lehet.

A mai állapot tarthatatlan. A képviselők souve-
rain urak; tetszés szerint csoportosulnak. Gyakran a
pajzásokodás, a párt subordináció szüli az idélen tör-
vényeket.

Az önkormányzati érzék a régi emberek elhun-
yával teljesen kihal a nemzetből. A mai vármegyék

az újabb nemzedékkel nem fogják megkedvelni az
önkormányzatot.

A nepotizmus, a klikkek kény szerint gazdál-
kodnak. Ezt látva, minden ember a kinevezésnek ad
elsőséget, mert a mai választási parodiánál, a kine-
vezés minden esetre csak jobb és méltányosabb lehet.

A parlamenti abszolútizmus csak a
kinevezési rendszerrel férhet meg;
csak hogy aztán a centralizációtól csak egy lépés az
abszolútizmus. A magyar alkotmány védőbástyái, a haj-
dani megyék mind-megannyi hidrak voltak, melyeket
egyenként kellett agyonverni.

Az abszolút parlamentet szétverik, s helyét más-
nemű abszolútizmus foglalja el, a mely a kinevezett
tisztviselőkkel rendelkezik, a kényelmesen folytatja a
közigazgatást. Caveant consules. Jöhet idő, midőn a
magyar nemzet keservesen megirathatja, hogy az al-
kotmány védőbástyáit könnyelműen szétrombolta.

Különb, hogy a nemzet a protestánsok autonó-
miájában a vallás szabadság védőbástyáit tiszteli, és
a politikai autonómiát egész vandalizmussal siet meg-
semmisíteni.

A magyar állam egysége s a magyar politikai
nemzetiség védelme nem követeli sem a parlamenti
abszolútizmust, sem a közigazgatási tisztviselők kineve-
zését; mert egy megbízható főispán kezében a kiije-
lölési, ellenőrzési és felfüggesztési jog, s mindezek
mellett az állami bíróság, mint fegyelmi hatóság, elég
oltalmat nyújtanak a visszaélések ellen.

Ha nem volna a törvényhatóságban elég alkalm-
as tisztviselő: van Magyarországon, s azért a köz-
igazgatást nem bizzuk az ellenséges elemekre.

Soha a parlamenti rendszerben nem volt az ön-
vősség. Hát mi az a parlamenti önvősség? Azt hogy
az országgyűlési többség által hozott törvényt a több-
ségből alakított kormány és no a dikastoriumok haj-
sák végre, mint hajdan.

Hát a vármegyék által választott s azokkal öss-
szekötéltetésben marandó képviselőknek nincs több-
sége, a melyből a kormány megalakul? Igenis van,
még pedig igazi többsége, mely az ország közvélemé-
nyének lenne tolmácsa. Tehát a parlamenti rendszer
megmarad.

Az a közvetett választás bánt némelyeket, mely
a megyei közgyűlések által történnek.

Hát a mai választás, főleg mióta az adófizetéshez
van kötve a választási jog, többet ér a megyei köz-
gyűlés választásánál? Hiszen a hazai polgároknak
csak egy kis töredéke adja meg napjainkban a telj-
batalmat a képviselőknek, a kik bizony csak fictioe
juris, de korántsem igazi tolmácsai a hazai közvéle-
ménynek.

Vólnának csak igazi vármegyék, melyek a köz-
véleménynek hangot adhatnának, és meglátnák a kép-
viselő urak a nézetkülömbéget. Most minek szöla-
janak fel a megyék, hogy alázatos kérvényeik a ko-
sárba dobassanak? A megyék követelik által felszó-
lamlásaiknak érvényt óhajtanának szerezni, mint haj-
dan, de nem könyörögni. A nemzet, melyet az igazi
vármegyék képviselnének, nem könyöröghet.

Sokszor elmondtam már hasonló nézeteimet, de
azok ismétlésére most a tizenkettedik órában lelkiis-
meretem újra kényszerít. Ajánlom ez igénytelen soro-
kat Excelenciád figyelmébe.

Rodnár István.

Felhívást 1871-ben a késmárki lyceum nyolczad-
ik osztályú növendékei között kölcsönös egyezség jö-
vén létre: ennek alapján köteleztük magunkat tíz év
mulva, vagyis 1881. évi március 15 én Késmárkon a
lyceum nagytermében családjainkkal együtt megjelen-
ni. Tekintve, hogy azon időben, mint tízvérv fiatal
emberek nem gondoltuk fel, hogy az ily hosszú útnak
télváz időben leendő megtétele, kivált a közöttünk es-
ládossá vált pályatársakra nézve, mily terhes leendő,
tekintve, miként egy Késmárkon leendő összejevetellel

az ottani vidék természeti szépségeinek átélvezése is
összejevetendő lenne: felhívom egykori tanuló társaimat,
hogy ezen összejevetel idejét a nyári időszakra p. o.
1881. évi július hó 10-án reggeli órákra elhalasztani
sziveskedjenek. Felkérem egyúttal érdekelve levő ba-
rátaimat, hogy eme felhívásomat, tehetőségükhez képest
minél gyorsabban és szélesebb körben terjesztse s indítva
nyom elfogadásáról magunk mihez tartása végül engem
levél útján értesíteni sziveskedjenek. Én viszont kötelezem
magamat, hogy a hozzám beérkezendő véleményeket, indít-
ványomba való beleegyezést, azóval társainknak egyes
leveleit egész terjedelmű másolatban minden érdekel-
nek megküldeni s az által az összhangozó véleményt
megteremtteni fogom. Vecseklő u. p. Ajnácskő (Nógrád)
1880. december 15 én. Endrődy Géza.

Az Országos Nőipar-Kiállítás végrehajtó bi-
zottsága (iroda: Budapest, Ferenciek-bazára I. em.)
a nőgyölekekhez következő felhívást intézett:

„Mélyen tisztelt nőgyöleli előlék!”

A gazdasági haladás föllendülésével újabb időben
a termelő képesség s a munkaerő gyarapítása szem-
pontjából kiváló fontosságot nyert a nőipar, mely
a nyugoti és a tengerentúli államokban a fejlődés
rendkívül magas fokára emelkedett, s a nő számára új
működési köröket jelölt ki. Ezeknek elfoglalására ha-
zánkban is pár év óta jelentékeny mozgalmak indultak
meg, melyeknek sikerét ölesíteni van hivatala állóit
végrehajtó bizottság a legközelebb Koburg Fülöpé
hercegnő ő fensége fővédnöksége mellett rendezendő
országos nőipar-kiállítás által. Ezen kiállítás
feltüntetni azon iparágakat, melyekben a magyarországi
nők foglalkoznak, hű képet nyújtani a női kézimunka
eddig haladásáról, az abban nyilvánuló izlés fejlett-
ségéről: ezek jelentéseibe foglalandó javaslatok által
végül alkalmat szolgáltatni a netaláni hiányok pótlá-
sára és a nők munkakörének terjesztésére.

Ezen cél nagyvilékk támogatására mély tisztelet-
tel és hazafini bizalommal kérjük a t. nőgyöleket, mert
a női munkaképességnek helyes irányban való terjesz-
tése hazánkban is társadalmi és közgazdasági szem-
pontból egyaránt kiváló jelentőséggel bír. Egyrészt
azért, mert a nők foglalkozását erkölcsi irányban
előmozdítja s a maguk erejére utalt nők tisztességes
existenciáját biztosítja, másrészt azért, mert új és bi-
zonyos irányban hivatott munkaerők bevonása által
közgazdasági szempontból is kiváló figyelmet érdemel
s a közvagyonosodás előmozdításához is hozzájárul.

A nőgyölekek, legyenek azok bármily speciális
irány támogatói, nem lépik túl működési körüket, mi-
dőn a nők munkaképességének terjesztése érdekében
pártfogolnak egy megindult törvös mozgalmat.

S a t. nőgyöleket bizonyára szívtón át van hatva
azon nemes intenciótól, hogy a szegényebb sorsú nőket,
kik főleg életszfentartásuk tekintetében magukra vannak
utalva, támogassák és az érdekében megindult moz-
galomnak lelkes ügyvivői legyenek.

Ezért kérjük, hogy a nőipar-kiállítás ügyét való-
ban országosan elismerni és előmozdítani méltóztatassék,
hogy az valóban országossá legyen.

Hogy azon város és vidék is méltóképen részt
vehessen e nőipar-kiállításban, melyre a t. egyület működ-
ési köre kiterjed, mély tisztelettel eszedezünk, méltó-
tatassék városukban a vidéki bizottságot haladéktalanul
megajkítani.

Erre nézve engedjék meg, hogy a következő
instrukciókat adhasunk:

1. Méltóztatassék lehelőleg a városunkban levő többi
nőgyölekekkel egyetértőleg a város nőközösségét egy
nagyobb értekezletre meghívni és ezen való részvételre
mindazokat felkérni, kik a nők munkaképessége iránt
érdeklődnek, főleg pedig a nőnevelő intézetek, leány-
tanodák igazgatói vagy vezetői. E gyűlésen előter-
jesztendők az általunk idecsatolt általános szabályzat
s felolvasandó a felhívásunk. Ezután egy 12-40 tagú

bizottság, mint vidéki bizottság alakítandó, (melynek kebeléből az ügyvitel teljesítésére egy szűkebb körű végrehajtó bizottság is választható). A vidéki bizottság elnököi, 2 alelnököi (talán 1 nő, 1 férfi), pénztárnokot és titkárt választ.

2. Az így alakult bizottság akár az ottani lapok útján, akár más úton felhívást intéz az összes nőközséghez, hogy a kiállításban való részvételre az ottani vidéki bizottságnál jelentkezsek a felmereszteti a községet, hogy az öt osztály szerint, (lásd általános szabályzat 11. pontja) először is azon nők jelentkezhetnek, kik iparszerűleg foglalkoznak kézművel; másodszor a kik műkedvelésből házi használatra készítenek ilyeneket; harmadszor a leánynevelő-intézetek, iskolák a negyedszer azon nők, kik nem általuk készített régi remekmintákat akarnak kiállítani. A térdfi a jutalmakra nézve kellő tájékoztatást nyújt a szabályzat 11. pontja.

3. A megalakulás után nyomban méltóztatásuk az alakulást nálunk bejelenteni a mi kívánságuk szerinti számban azonnal szolgálunk bejelentési ívekkel. Minden további instrukció (a notárii térdfi mentesség, beküldés és a további teendőkre vonatkozólag) időről időre fog a vidéki bizottságoknak beküldetni. Bármilyen ügyre vonatkozó felvilágosításokkal azonnal szolgál a kiállítási iroda.

Legyen szabad még becses figyelmükbe ajánlanunk azon újabb határozatunkat, hogy oly magyar nők, kik ideiglenesen külföldön tartózkodnak, vagy oly magyar születésű nők, kik állandóan külföldön laknak, szintén részt vehetnek a kiállításon.

Végül nem mulasztathatjuk el a t. nőegylet becses figyelmét azon eddig még nagyrészt ismeretlen kincsekre felhívni, mely az egyes vidékek póródnak etnográfiai szempontból érdekes munkáiban (bimészek stb.) általában házi iparában rejlik, a mivel alig hiszük, hogy a szegényebb sorú póródnak felismernek a kiállítás jelentőségét a az azon való részvételre bármilyen csekély anyagi áldozatokat is hozzanak: bizalommal kérjük a t. vidéki bizottságot, hogy a kiállítás általános érdekességének emelése szempontjából ezeket a kiállításba vonni egyik főszéljének ismerni a tárgyak kiállításával járó költségek fedezéséről akár társadalmi úton, akár az egyletek, esetleg a városi hatóság igénybevétele által is gondoskodni méltóztatásuk.

Midőn országos ügyünköt újból és újból is nagybecsű pártfogásukba és lelkes támogatásukba ajánljuk, vagyunk

Budapest, 1880. december 5. én.

Az országos nőparkiállítás végrehajtó-bizottsága nevében: Gróf Zichy Jenő, kiállítási elnök. Békey Imréné, Zsülmány Mihály, végreh. biz. alelnökök. Gelléri Mór, kiállítási titkár.

Az 1881. évi országos nőparkiállítás rendező bizottsága: Kiállítási fővédnök Koburg hercegné és fennsége; kiállítási elnök Zichy Jenő gróf; kiállítási pénztárnok Tarnóczy Gusztáv; kiállítási ellenőr Pulasky Polyzsna; kiállítási titkár Gelléri Mór.

Felhívjuk meggyőző t. hölgyeinek figyelmét a fontos ügy támogatására!

Tanúgy.

Jegyzőkönyv a nógrád megyei tanfolyam által 1880. évi szeptember hó 9 és 10-ik napján Salgótarjánban tartott évi közgyűléséről.

Salgótarján nagyközség dísztermében egybegyűlve az egylet tagjai, — Ruttkay Sándor helybeli lelkész úr által meleg szavakban üdvözöltettek a város, mint vendég elfogadó házigazda részéről, melyet az egybegyűltet lelkész éljenzéssel fogadtak. Majd Csikány Mihály alelnök, az elnök úr elmaradását indokolta, mint annak alapszabály szerű helyettese, röviden üdvözölve a megjelent tagokat és kitűnő úgybarátokat, a közgyűlést megnyitottak kijelenté.

Az előterjesztet megállapított közgyűlési sorrendet helyesléssel fogadva a tagok, a gyűlést megelőző gyakorlati előadások fölött váltottak rövid eszmecserét, melynek végeztével úgy Gajdóczy János starján, mint Kablay István ugyancsak starjáni tanítóknak sikeres fáradozásaiért köszönetét fejezte ki a közgyűlés.

2. Müller János starjáni tanító felolvasta a „faiskola és népiszkola“ című gyűmölcsészeti és nevelészetű értekezését, mely szép irányba folytan bár mindég leköltve tartá a közfigyelmet, hosszadalmassága által a közgyűlés lefolyását igen lassította; felolvasásának zájós éljenzéssel fejezte ki elismerését a közgyűlés a felkérteni határozatott annak sajtó útján leendő közvételére is.

3. Olvasatott a múlt évben Losoncban tartott közgyűlés jegyzőkönyve, mely minthogy hitcselelt volt, nem kifogásoltatott ugyan, de mégis, nehogy jövőre mind a tagok, mind a körök egy újabb közgyűlésig ki ne legyenek téve azon eshetőségnek, hogy a közgyűlés határozatairól semmi tudomást se nyerhesse, — indítványoztatott a közgyűlési és körű jegyzőkönyvek közvételére mind a „Nógrádi Lapok“ mind a „Losonci és Vidéki“ útján. Ezen alkalom szerű, de egyszerűsített égető szükségé vált indítvány közvételével fogadtatván, azon hozzáadással emeltetett határozattá, hogy nevezett lapok szerkesztőselei felkérve az egyleti ügyek közvételére, egyidejűleg a körű önalkalmazkodása végett a közgyűlési ügyrend is közöltesse, melynek eszközölésével egyleti elnök megbizatik.

4. Közgyűlési elnök jelent, hogy a körű a lefolyt évben 9 gyűlést tartottak, továbbá a pénztár megvizsgálására kiküldött bizottság az egyleti számadásokat rendben és helyesen találván, a tagok száma 168-at, a pénztári vagyon pedig 1203 frt. és 15 krt tesz, minek folytán Vilim József egyleti pénztárnoknak a felmentvény megadását ajánlja; a jelentés örövendetes tudomásul vétetik a pénztárnoknak a felmentvény megadása határozatilag kimondatik.

5. Ugyanaz jelent, hogy az új tanfolyam elnök, Komjáthy Anzelm, személyesen jelen lévő a közgyűlésen, midőn őt bemutatni szeretné, egyszerűsített mint új tagot őszintén üdvözi; — örövendetes tudomásul veszi a közgyűlés, különösen a kir. tanfolyam elnök

úr azon nyilatkozatát, miszerint az egyleti tagok őszinte bizalmát azon okból is kéri, hogy azt alkalmilag is viszonzassák.

6. Kovácsik József egyli. könyvtárnok jelent, miszerint a lefolyt évben a könyvtár, mely több egyes ajánlatok tételre, nem gyarapodott, — határozatott, miszerint a felolvasott közgyűlési jegyzőkönyvben felhozott ajándékozók elnök által szorgalmaztatásának adományait kiszolgáltatására, a jövőre a könyvtár tartalomjegyzéke a közgyűlés előtt felmutattassék.

7. Indítványoztatott úgy a pénztárnok régebbi költő számlákat csak is közgyűlési jóváhagyás után fizethesse ki, — továbbá, hogy a körű elnökei vehessenek fel tagokat, tagsági díjakat, valamint hátralelőket, záron határidő alatt szedhesse, — a körű tagjainak létszámáról jegyzéket vezessenek, hogy az egylet összes tagjai állandóan nyilvántarthatók legyenek; — ezen indítvány közvételével találkozóan, egész terjedelmében elfogadottak határozatilag kimondatik a felhivatnak egyidejűleg a körű elnökök ezen határozathoz leendő alkalmazkodás iránt.

8. A losonci kör részéről indítványoztatott, miszerint az „Eötvös alap“ támogatása tekintetéből a tantestület anyagi részvénnyel lépjen be, a hány körre az felosztva van; — ezen üdvös észű indítvány egyhangulag helyeseltetve, határozatilag kimondatik, hogy a losonci, fuleki, szécsényi, sziraki, b-gyarmati és nógrádi körű külön-külön 2 részvényvel az „Eötvös alap“ támogatására lépjenek be, mely határozatnak életbe léptetésével a körű elnökök bizatnak meg.

9. „A fuleki járás tanítói kör“ című aláírással ellátott, a közgyűlésen tárgyalás alá vett azon indítvány, hogy a közgyűlések rendezésénél előforduló szokott hiányok és félreértések jövőre megelőzhetők legyenek, egy rendező bizottság felállítását óhajtja, mely a körűkkel közvetlenül érintkezhesse; — mely indítvány azon módosítással fogadtatott el, hogy az ügyrendben érintett központi bizottság útján lesz, a közgyűlés székhelyén létező tagokból időről időre a rendező bizottság kinevezve, illetőleg kiküldve.

10. A bgyarmati kör többféle indítványai közül az iskolalátogatókra vonatkozólag, hogy ilyenekül megválasztandókat a körű saját kebeléből ajánljanak; továbbá, hogy dicsőségeseen uralkodó koronás királyunk Ő Felségének 50-ik születésnapja alkalmából hódoló felirat küldessék a tantestület részéről; — mindkét rendbeli indítvány egyhangulag helyeseltetve, határozatilag kimondatik, hogy az iskolalátogatók választása alkalmával a körű elnökök oda iparkodjanak, miszerint a kebeléből választott tagot felsőbb helyen leendő kinevezés végett ajánlani el ne mulaszták; — dicsőségeseen uralkodó koronás királyunk Ő Felségéhez intézendő hódoló felirat szerkesztésével egyleti jegyző, a legmagasabb helyre leendő felterjesztésével pedig egyleti elnök — a kir. tanfolyam elnökök útján — megbizattak.

(Vége köv.)

TÁRCZA.

Rákóczy József.

— Történelmi beszély. —

IV.

A leány és özvegy.

Szerelmének elpusztulva
Fekszik örömtanyáján.
Kisz. S.

Rákóczy a végzetes éjt követő reggelen Pál remete és többek kíséretében csakugyan távozott Temesvár felé. A lovasság legnagyobb részét az elfoglalt várban hagyá a az ott maradt Csuthynak lelkére kité, hogy hűgyére és a várra a legnagyobb gondtal ügyeljen.

Ezen ezen utazása Rákóczynak a cél, a miért ezt tevő, képezik történelmi fellépésének nevezetességét. Ezzel kísérté meg még egyszer a szabadságharozot, hogy azután a Rákóczy név végkép lelépjen a történelem színpadáról. A magyar részeken kibocsátá felhívó iratalt, hogy fogjon mindenki fegyvert a szabadság mellett. Sorakozzanak a zászló alá és vívják ki a német kormánytól való elszakadást. Erdélyben hasonló szellemben toborzott Solyomváry is, megnyerni iparkodott az ifjú Rákóczy részére a rendeket.

Hála keresztek azonban a szép vírágot, midőn annak gyökerét már megrágták a férgek!

Igy volt Rákóczynak is. Az egész ország a sok tarhas háború és ellenségeskedés által teljesen pusztulásnak indult. Mértőföldekig mehetett az ember, míg egy elszegényedett falához ért. Abban is oly halvány, vézna emberek éltek, hogy künyebe lábbadtak az utas

szemei a szomort arczok láttára. A földet felturkálva a harcezi viaskodások által; csak nagyon ritkán és elvétve lehetett viruló szántóföldeket láthatni. Az egész országnak elment a kedve a háborúskodástól s így nem lehet csodálni, hogy Rákóczy terve, melyhez oly sok szép reményt kötött, sehogys sem akart megvalósulni. Szívesen fogadták majd mindenütt, mint a veterán szabadsághős fiát, de igen kevesen sorakoztak zászlaja alá. Azon birre pedig, hogy őt a porta fejedelemmé nevezték ki, csak mosolyogtak az emberek és sajnálkozva mondogatták: „Szegény Rákóczy!“ Sokkal inkább elhalványodott már a fél bold, seahogy fejedelmet adhatott volna Erdélynek.

Sikertelen működéséről értesült a bécsi kormány s, de csak gúnyosan mosolyogtak a birre a miniszterek; nem féltek semmitől, hisz ki segítőné a gyámoltalan ifjút? Mindazon által mégis parancsot küldöttek a temesvári hadparancsnoknak és az erdélyi osztrák tábornoknak, hogy az ifjú Rákóczy minden bujtogatásának vegyék elejét az által, hogy fogják el őt és hiveit.

A temesvári úton látható is volt néhány hét múlva a parancs után két három száz nehéz lovas amint Lugos felé vonult. Ugyanazon időben indult ki K. Fehérvárról is négy század gyalogság Kolozsvár felé tartva, hol Solyomváry igatá a kedélyeket. S a mint a csapatok kiindultak a két ellenkező irányból, Rákóczy működése is megszűnt egyszerre. Ő eltűnt a Bánságból, Solyomváryt pedig elfogták.

Ransburg egy szűk szataraos éjjel a legnagyobb veszély között megszükött Feketevárból s egyenesen Fehérvárra sietett. Ő volt az, kinek segítségével elfogták Solyomváryt. Tudtatláta a parancsnoknak azt is, hogy Rákóczy várát még most is megszállva tartja török lovassal. A törököknek újabb győzelmei igen meg-

ijeszték a bécsieket s innen van azután, hogy a parancsnok kapva kapott az alkalmon visszavenni a kis erősséget, hogy a törököket kiűzze onnan és Rákóczyt is megfoszassa a menhelytől; pár század gyalogot csakugyan utnak indított Hátaszeg felé.

Rákóczyt Vajda Hunyadnál már üldözöbe vette az osztrák lovasság, ki azután lóhalálában sietett a vár felé. Folytonos levelezésben lévő Katalinnal Pál által megtudta azt is, hogy Ransburg megszükött; hibetó volt tehát, hogy az is ellenséget fog a várba hozni. Sietni kellett azért, nehogy az erősséggel együtt hűgyét is elveszítse. Két nap futott három hírével erdőn és bokron keresztül; néha oly elhagyott helyekre is jutottak, hol a vadak bámulva állottak meg előttük világos jelétül annak, hogy a vidékre emberi lény talán sohasem vetődött. A veszélyes és terhes út rendkívül kimeríté mind hármat, különösen Rákóczyt, ki az ily hosszú lovagláshoz szokva nem volt. E miatt történt, hogy véglimertülés között érkezett meg Feketevárra. Itt azonban új veszély várt már rá. Amint a várba vezető hegyen leereszkedtek, a túlsó hegyoldalon már látszott az ellenséges gyalogság hosszú vonala. Ha egy órával később jön, veszve van minden.

Amint beszánguldtak a várba, rögtön összeszedék az értékesebb tárgyakat. A lovasság felkészült s Rákóczy egy kocsiba helyezkedett el Katalinnal. Sietve vágattak azután a völgyön keresztül Oláhország felé s a gyalogság tárványitva találván a várat, minden kardsapás nélkül foglalták el.

A menekülők pedig igyekeztek elérni a határt, honnan napok múlva eljutottak Czernavodra. Itt már végkép kimerült Rákóczy s nem birt tovább menni. Egy szegény pór adott nekik szállást alacsony házában. Katalin a legnagyobb szeretettel és gyöngédséggel

Irodalom.

Új zeneművek. Táboraszy és Parach zenemű-kereskedésében Budapesten megjelent: Hét eredeti magyar dal. 1. A budai nagyutcában. 2. De más volna. 3. Hej violám. 4. Szívem szegény szívem. 5. Kedves rózsám. 6. Elhagyatva. 7. Hejja rigó. Énekhangra zongorakísérettel (vagy zongorára külön) szerző Szende Lajos. — Ára 1 frt.

Előfizetési felhívás a „Vadász-Lap”-ra. Azt hisszük, hogy a „Vadász-Lap” egy teljes évi tartal-mával egy vadászokat, mint a sport bármely ágát kedvelő t. közönséget eléggé meggyőztük a lap-vál-latunk életrevalóságáról. Számos évi eredményes mun-kálkodásunk elismerésül a vadász-irodalom terén, mindig több nagy nevű szakfűrtök szerencsétlen la-punkat dolgozataikkal. A sport egyesülettel, melynek lapunk hivatalos közlönye, rajta leaszunk, hogy a vadászati és a sport ügy az egész országban a t. nagy közönség érdekeihez mérten mozditassék elő. Célunk előmozdítása végett kívánatos, hogy az ügy megvita-tására szolgáló Vadász Lapunkat: a sport közönség tagjai párfogolják és ismerőseik körében elterjesszék. A „Vadász-Lap” mint eddig; úgy ezután is érdekes és szakavatott íróktól származó közleményeket ad a lövadászat, vadtenyésztés, vizslászat, kopóvadászat, agarászat, lovas vadászat, lövészet, fegyver ismeretek, halászat és mindennemű sport köréből. Tanulságos és mulattató tárcza cikkeink az őt világ részben történő vadászatokról és érdekfeszítő sport kalandokról hoznak közleményeket. Eredeti vadászati képekkel, fegyverek szerkezetéről való ábrákkal, továbbá a ragadozók fog-gására és a vadtenyésztés előmozdítására szolgáló ké-szülékek ábráival is illusztráljuk, időszerűleg lapunkat. A „Vadász-Lap” ezután nem 10 naponként, de minden vasárnap megjelenik. Ára egész évre 6 frt. — Félévre 3 frt. A sport-egylet tagjai a „Vadász-Lap”-ért egész évre csak 3 frtot fizetnek, minthogy a 6 frt másik felét az egyesület fizeti. Előfizetések és mindennemű közlemények Sárkány J. F. szerkesztő és lovar-egy-leti titkárhoz Budapest, hatvani-utca Nemzeti Casino küldendők.

„A föld és népei” cz. kitűnő munkából, Mehner Vilmos levekeny kiadónak a közhasznú vállalatából vettük a 23.—28. sz. füzeteket. Ez újabb füzetekről is csak a legnagyobb elismeréssel szólhatunk, s ezen — dr. Toldy László által a legnagyobb gonddal szer-keztett — jeles művet ismételtelen melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe és pártolásába. A mű kiállításá-igén csinos, minden füzetet sok művészi kivitelű kép díszít. Egy füzet ára csak 30 kr. Megrendelhető min-den könyvkereskedésben, vagy közvetlenül. Mehner Vilmos kiadóhivatalánál, Budapest, kalap-utca 6 sz.

A „Magyar-francia szakácskönyvből” is, u-gyancsák Mehner Vilmosnak ez új, s rövid idő alatt máris oly nagy birro kapott vállalatából vettük a má-sodik füzetet. E füzetben sokféle kitűnő, s még eddig alig ismert leves készítményekről vonatkozólag vannak utasítások, az eddigi szakácskönyvektől eltérőleg oly világos, könnyen érthető modorban megírva, hogy bár

ápolta kedves betegét, de már pár hétig feküdt az ifju élet-halál között s remény sem volt arra, hogy talán életben marad.

November 9-én, egy zimankós őszi napon egészen jobban lett a beteg. Tiszta öntudattal beszélt Katalin-nal s az öreg Pállal; azon ohaját fejező ki, hogy szeretne Katalinnak örökre hűséget esküdni. A remete o szavai után távozott s egy félóra múlva a helység papjával tért vissza, ki üszöcskété őket.

Oh! mily magasztosult arccsal tekintett a leány ekkor mosolygó betegére. Fénylött vihar után a nap, hogy lássa annak borzasztó munkáját!

— Csókolj meg, kedves Katalinom, — mondta szeliden a beteg — hiszen látod sokkal jobban vagyok már. Oh mi szép az élet s mi oly édesen fogjuk élvezni azt. Így, így édes anyjaim; oh mily szépen nézsz reám igéző szemekkel! Igen, elmegyünk atyám helyére s ott fogjuk tölteni édes napjainkat! Én dolgozni fogok s te kedvesen fogod a feleség helyét betölteni! Eljűn velünk a jó Pál is és regélni fogunk egymásnak a szép, elmúlt időről! Csókolj meg még egyszer kedvésem, mert úgy fáj a szívem!... Ugy szorítja keblemet valami!... Segits... Katalin... Isten... veletek!... Vánkosára hanyatlott és kiadta ifju lelkét!

Igy szállt sirba az őz bajnok reményteltjes fia; így tört le az ifju tölgy!...

Katalin nem kereste fel többé atyját sem, hanem Konstantinápolyba egy betegápolással foglalkozó apácza-nok zárdájába vonult.

Majd oda fűnn találkoznak ismét!

Sárffy Aladár.

melyiket akármely is minden nehézség nélkül elkészí-teti. A füzetet több szép kép, s egy igazán művészi kivitelű színyomatú műmelléklet díszíti. Ajánljuk kü-lönösen kölgyeink figyelmébe a jeles munkát, mely csakugyan megfelel címének, hogy: „nékülözhetlen kalauz minden háztartásban.” A díszes kiállítású fü-zetek ára csak 30 kr. Megrendelhető minden könyv-kereskedésben, vagy közvetlen Mehner Vilmos kiadó-hivatalánál, Budapest, kalap-utca 6 sz.

A „Képes Családi Lapok” 12-ik szám tartal-ma: Ceruzák báró. Vig beszély, írta Lauka Gusztáv. (folytatás.) — Csak zokogjunk... E. Kovács Gyula költeménye — Szegény Livia! Novellette, írta Sümei Kálmán. — A didergők. Téli kép, — Az öreg Kóbi zsidó lánya. Rajz, írta Léva Sándor. — Koronás csel-szövek. — A tél gyönyörű. — Az estély előtt. — Gondolatok. — Bálványimádó osztályok. — Vadászat. — Babonák a holdról. — Az első nyereség. — Min-denféle: Hymen. Udvari hírek. Vegyesek. — Leg-újabb találmány. — Mozaik: — Szerkesztői üzenet-ek. — Képek: A didergők. — A tél gyönyörű. — Az estély előtt. — Az első nyereség. — Vignette a „Babonák a holdról” cz. cikkez. — Legújabb talá-lmány. Négy kép. — Melléklet: A „Poste restante” cz. amerikai regény 177—192. oldala. — A boríté-kon: Hetinaptár. — Az unalom óráira. — Kérdések, feleletek, ajánlatok stb. — Hirdetések. — E számhoz van mellékelve „Nővilág” cz. divatlapunk december havi száma. — Előfizetési ára egész évre 6 frt, félévre 3 frt. negyedévre 1 frt 50 kr. Az előfizetés pósta-utalvánnyal Mehner Vilmos kiadóhivatalába (Budapest kalap-utca 6. sz.) küldendő.

„Nővilág” (Schweiger Lerchenfeld Amand után) című folyóirat jelent meg Brankovics György szer-kesztése alatt, Hírhíger Károly kiadásában Budapes-ten. A mű 20 füzetben 20 gyönyörű előképpel és 200 eredeti fametszvényvel jelenik meg. Egy füzet ára 30 kr.

Közigazgatási nemzeti kalendárium hivatali és irodalmi használatra című naptár jelent meg Tet-tes Nándor és Társa könyvkereskedésében Budapesten. Örömmel constatáljuk, hogy hazánkban eddig ily bő tartalmú naptár nem létezett, s hogy ügyvédi irodák-ban, megyei, városi, pénzügyi hivatalokban, törvény-székekben és bíróságokban a naptár valóban eddig ér-zékenyen tapasztalt hiányt pótol. Az osztrák-magyar közöe intézményeknek, a magyar országos kormány-zat minden ágának, az igazság szolgáltatásnak cím-tára ily teljességben, ily rendszeres összeállításban ha-zai munkában eddig feltalálható nem volt. Elkezdve az udvar személyzetétől, ott találjuk a bécsi közöe kormány, az országgyűlés, a magyar minisztériumok, a vármegyék, városok, törvényhatóságok, járásbíró-ságok, ügyvédek és közjegyzők, kórházak, tébénydák, pénzügyi hivatalok, bányászat, államuradalmi jószág igazgatás, kataszter, az akadémia, múzeum, az összes közművelődési intézmények, az egyetemek stb. teljes címtárát; a hasznos tudnivalók közt a bélyegábrák ki-vitelű, a bélyegilletéki szabályokat, a hazai és külföl-di sorjegyek hűzási napjait, a budapesti utcákat és tereket, telekkönyvi számléktáblát, a teljes postai és távirai rendszabályokat, közjegyzői díjszabályzatot, vásárokat stb. Legkiválóbb előnye különben o nap-tárnak az óv minden napjára szánt jegyzéknapló és a betűrendes tárgymutató, mely a keresésnél rögtön útba igazít. Ára csak 80 kr. kötve 96 kr.

Hírek.

Hymen. Farkas Géza alsóbodonyi ev. lelkész o napokban jegyezte el Simko Paula kisasszonyt Bánkról.

Meghívás. A nagrádmegyei honvédség-egye-let 1881 év jan. hó 16 ik napjának d. o. 10 órákor Szécsényben a városházánál megtartandó évi rendes közgyűlésére. A közgyűlés tárgyai: 1. az egylet pénz-ügyeinek megvizsgálására és rendezésére kiküldött bi-zottság jelentésének előterjesztése. 2. az 1880. évi pénztárnoki származadás betérjesztése. 3. a választ-mány által utalványozott segélyezésekről jelentéstétel. 4. az országos honvédmeházának czélba vett kormány-kezelés alá bocsátása feletti tanácskozás. 5. egyéb az egylet érdekében teendő javaslatok elbírálása. Ezen közgyűlésbeni részvételre minden a megyében igazolt 1848—9 évi honvéd bajtársakat tisztelettel meghívja a Választmány.

A megyei elikkasztás ügyében már lapunk ol-mult számában említett Balogh Gyula felfüggesztett megyei aljegyző ellenében az elmúlt héten több na-pokig folyt közigazgatási uton a vizsgálat, mely a nevezett által elkövetett sikkasztás mérvének és meny-nységének egyelőre megállapításában állott, hogy a bűnvádi eljárás folyamata meg ne akasztassék. Ezen vizsgálat alapján, mely még folytattnai fog, eddigi 4700 frt körül fedeztetett fel hiány, melyről az erre vonatkozó üszes ügyiratok kapcsán számot adó kimu-

latás és jelentés küldetett a vizsgáló bíró, Piróth Ká-roly urhoz. Valószínű, hogy a vizsgálat már csakélyebb hiányokat fedezend fel, melyekkel együtt az összes el-sikkasztott pénzek értéke az öt és hatozer frt közt fog ingadozni.

A magyaripar kiváló termékeihez tartozik már az ugy nevezett magyar szép asszonyok pót (sur-rogát) kávéja, mely az első magyar csokoládé, pót-fügekávé és csukorka gyár által készítették Budapes-ten. E termék teljesen megálja a versenyt a ludvigi-burgi Frank féle pótkávéval, mely hazánkat ellepte s milliókat szivattyúzott ki az országból. — E pót ká-vénak főkraktárai B-Gyarmaton is felállítottak, Fel-senburg Henrik és Bachár Gyula urak kereskedésében. E magyar termék pártfogása s a németországi Frank pótkávé mellőzéseire felhívjuk a t. közönség figyelmét.

Csodaszülött. Jánosiban Gömörmegyében egy anya kétféle csodagyermeket hozott a világra.

Öngyilkos ügyvéd. Nagy János pállatval fiatal ügyvéd f. hó 16-én Rimasszécsen agyonlőtte magát. Öngyilkosságának oka ismeretlen.

Nyilvános köszönet. Alólírott erkölcsi kötele-ségemnek ismerem t. Perémy Gábor kórorvos urnak legnagyobb hála-köszönetemet kijelenteni, igénytelen házamnál már több ízben eszközölt, de ez uttal külön-bösen szerencsés sőt kitűnő sikerrel végbevitt gyógy-kezeléséért; a mennyiben szemelme majd nem hét hétig iszonyú fájdalmakat szenvedtem, s az utolsó-időkben mitsem láttam. Schweitzer Dávid. (lakik N. Orosziban.)

Arnstein M. és Hegedüs S. műfogorvosok Bu-dapestről városunkba érkeztek, a t. cz. közönség fi-gyelmébe ajánljuk. Lakásuk a Balassa vendéglőben.

Ismét zsidókérdés. A b. gyarmati kaszinónak, mint a napokban erről értesültünk, az izraelita vallást követő tagjai kilépni szándékoznak, sőt mint biztos forrásból tudjuk, egyik már közülük az 1881. évi január 1-től való kilépését az igazgatónál be is jelen-tette. Csodálkozunk, hogy a napokban a kaszinóban bizalmas körben egy-két izraelita kaszinói tagnak a magánéletben rajta elkövetett s erkölcsbe vágó casus-nak szellőztetését a kaszinónak valamennyi Mózes-t követő tagjai magukra veszik, s belőle zsidókérdést csinálnak. Hiszen ha egy — legyen az izraelita vagy keresztény vallásu — tag ellen oly dolgok megtörtén-te hozatik fel, mely a kaszinóból való kilgyóztatást vonná maga után, ha az illető hitorszoai utánna mennének, társadalmunkban egy testület sem tarthatna fenn magát. Mutassák meg tehát azért mindazok, kik érzik maguk-ban, hogy rajtuk semmi erkölcsbe vágó casus nem történt, hogy ők azt magukra nem vehetik, s a szel-lőztetett dolgokból zsidókérdést nem csak hogy nem csinálnak, sőt inkább hitorszoaiknak magmutatják, hogy nem mindenik egyforma. — B-Gyarmat, 1880. december 17-én. J. J. egy kaszinói tag.

Festett kávé a forgalomban. A belügyminis-ter a kereskedelmi és iparkamarák részéről figyelmez-tetést vett, hogy a legtöbb honi vidéken a közönség csak a zöldes színű kávé kedveli, a milyen színben az nem terem, hanem a külföldön, névleg leginkább Hamburg, Mannheim, Majna melletti Frankfurt, Bréma és Heilbronn városokban festetik meg. Minthogy nincs kizárva annak lehetősége, hogy számos esetben a kávé festésénél az egészségre ártalmas anyagokból, minők a chromsavas ólom, rézszada, rézgálics stbből készített festék is jöhet alkalmazásba, ennél fogva az ügy köz-egészségi szempontból kiváló figyelmet igényel. A belügyminiszter ennél fogva felhívta a törvényhatósá-gokat is, hogy a mennyiben területükön a zöld kávé netán kiterjedt mérvben fogyasztatnék, s gyanú merülne fel, hogy az az egészségre ártalmas festanyagokkal lehet színezve, intézkedjenek az iránt, miszerint a ke-reskedésekben gyakoribb szemlék tartatván, a feltűnően zöld színűnek talált kávé vétessék szakértői vagy-vizsgálat alá, s azon esetben, ha annak festéke az egészségre ártalmas anyagot tartalmazna, akként jár-janak el, amint azt az egészségre ártalmas tápszerek, italok stb. iránt való felügyeletre vonatkozó 1876. évi utasítás elrendeli.

A helybeli veres-kereszt nőegylet csütörtökön, o hó 23-án tartotta szokott, ruha és tűzőlőfakiosztás-sal egybekötött karácsonyi ünnepét. Az ünnepélyről, melyen díszes közönség gyűlt egybe, jövő számunk-ban részletes tudósítást közlünk.

(G.) Blattrra tette a feleségét. Egy „uri” kom-pániában estétől reggelig tartott a „muri.” Es a szó a mi vidékünkön mindent kifejez: általános borivást (sárga földig leivást) kurjongatást, magyáros sivarvi-gadást és kártyázást. Ez utóbbról szólunk. Abban a társaságban Z. ur reggel felé elvesztette minden pénz-zét, gyűrűjét, zsebdórját, végre keszervében küsmeggy-gyezés mellett blattrra tette csinos feleségét, kit a szép ellenfél szerencsésen meg is nyert. Eddig még ugyan meg nem kapta, bár a csinos nő assz fenyegeti köny-

nyelme, hűtlen férjét, hogy becsületbeli tartozását leg-
szentebb kötelessége kifizetni. (Még akkor is, ha tar-
tozása nem tárgy, de feleség.)

Gazdászati.

A pincze.

A pincze jószágához megkívánatik, hogy sem a téli hideg, sem pedig a nyári meleg abban nagyobb
léghőmérséklet változást elő ne idézzon. Mulhatalanul meg-
kívánatik, hogy az száraz, szellős, de mégis a
földszől behatásától megóva legyen.

Mikor fejtünk mustunkat? felelet: azonnal, mi-
helyt az tisztának mutatkozik, mi rendszeren deczembert
hónap második felében szokott bekövetkezni. És jo-
gyezunk meg jól, hogy: az első fejtés a bornak egész
életére döntő befolyással van. Midőn a must a bele
nem tartozó részleteket forrás által magából kilökte,
azokat seprő alakban a fonékre lerakta, a természet
egy újjal mutatja nekünk azt, hogy a mustot belőle
kiveendő ezen idegen részekről azonnal megszabadít-
suk. S mert a természet működésében szüntetés nincs;
— a must a mihelyt első feladatát, t. i. a seprőalakban
lerakódott idegen részeknek kiválasztását befejezte,
nem nyukszik, hanem — kivált tartós szél alatt —
újra elkezd mozogni, s ekkor a seprőből a szabad
szemmel alig látható finom részecskék újra felszállnak,
mint mondani szokták, a bor megbomályosodik. Már
most miután a must az első forrásnál a borba nem
tartozó részecskéket magából kiválasztotta, kilökte, nem
bír többé azon erővel, hogy az újabb felszállott ide-
gen részecskéket a tavaszi gyenge utó-forrásnál magából
ismét eltávolítsa. Azok tehát benne maradnak, azelőtt
időben, különösen szállításkor a bort megzavarják.
Az ily bor palackba huzva üledéket csinál, szőval
az tükör tisztá, és szállításkor alkalmas sohasem lesz.
Fejtünk tehát a mustunkat azonnal, mihelyt a seprő
a mustból kiválik, s fejtjük óvatosan, a hordót nem
mozdítva, hanem mihelyt a csapból a hordó meghaj-
tása nélkül nem folyik, a még rajta levő mustot ve-
gyük külön hordókba. Márcziusig megtisztul az annyira,
hogy újra fejthetjük, s az ily allya bor házihaszná-
latra, munkának elég jó.

A második fejtés történet márczius hónapban, a
harmadik szeptemberben. A második évben ismét meg-
fejtjük tavasszal és őszel, azontul minden második
évben egyszer. Végre ha borunk igen régi, színében
sötétedni kezd, azonos esetben a szeptemberi fejtés alkal-
mával egyik jó évbeli termésből egy negyedrészt újbor
hozzáadásával felfrissítjük.

A fejtésre vonatkozólag tehát figyelembe aján-
lom; hogy a hordót mindig kiforrázzuk, kiöblítsük, és
közvetlenül a fejtés előtt beleszejtjük; akorólól mindig csak
azon tiszta bort vegyük ki, mely a hordó meghajtása
nélkül kifolyik, a többi részt pedig tegyük külön bor-
dóba. Mégis fejtünk mindig csappal, hogy a bor a le-
vegővel némi érintkezésbe jöjjön, mi reá nézve több
tekintetbe előnyös.

Fejtett borainkat töltögetjük szorgalmasan, le-
galább is minden két hétben, különben a gyengébbek
megvirágosodnak.

A pinczekezelésben elégségesnek tartok ennyit,
mert ezzel saját szükségletünkre, háználki fentartásra
szolgáló boraink kielégítő állapotban lesznek. — De
ennyi elégséges arra is, hogy borunk hosszabb ideig
fektetve is, mindenkor alkalmas kereskedelmi cikkek
képeztessék. Ki jobbfele borait palackokban akarja

forgalomba bocsájtani, — mint hogy csakis ezen az
úton kapja a termelő a legnagyobb hasznot szőlőjéből
— annak ajánlom dr. Perla Gy. Libály Népszerű Ho-
rászati Kézikönyvét, mely a magy. minisztérium ál-
tal pályadíjban részesített. Ennél jobbat, kielégí-
tőbbet senki sem fogna önknek mondhatni.

Nógrádmegyei hivatalos értesítő.

PÁLYÁZAT.

A nógrádmegyei házipénztárnál rendszeresített
évi 700 frt fizetés és 100 frt átalánnyal egybekötött
könyvelői állomásra ezennel pályázatot nyitok.

A pályázni kívánó köteles életkorát, születés
helyét, a pénztári kezelésben és könyvvitelben való
jártasságát a számviteltanból vizsgálati bizonyítvánnyal
vagy hosszabb ideig viselt pénztári vagy számviteli
szolgálati igazolási a 2000 frtnyi biztosítékot kész-
pénzben, államkötvényekben vagy más óvadékképes
értékpapírokkal, akár pedig kétszeres értékű földbir-
tokra vagy négyezeres értékű házra a megyei törvény-
hatóság javára bekoblezett óvadékleveleiben letenni.

Az ekként felszerelt pályázati kérvények 1881.
évi január hó 10-ig nálam nyújtandók be.

B. Gyarmat, 1880. deczember 20.

Madách Károly s. k.
alispán.

A Széchenyi Kollonich féle üresedésbe jött 63 frt
évi ösztön (segély) díj élvezetével összekötött alapít-
ványi helyek betöltésére jövő 1881. évi január hó
végeig pályázatot nyitattik.

Pályázatképesek nemzetiségi különbség nélkül
oly magyarországi születésű katolikus vallású elaggott
és keresetképtelen, főleg nemesi származású szegény
sorsú férfiak, kik a fejedelem és háza körül, különösen
a népnevelés és tanítás valamint a közszolgálat terén
érdemeket szereztek. Ennélfogva a pályázni ohajók
felhívattak, hogy a fent elősorolt minősítvényeket
igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket, melyek-
ben egyezményesen kijelölendő, hogy ezen ösztöndíj
(segélyt) elnyerés esetére melyik adóhivatalnál akarják
folyósíttatni, az illető egyházmegyei hatóságnál a ki-
tűzött pályázati határidőn belül nyújtassák be, a honnan
azok véleményes jelentések kíséretében a vallás és
közoktatási m. kir. minisztériumhoz felterjesztendők
lesznek. Megjegyeztetik egyébiránt, miként nem a
fontosabb uton vagy pedig a kitézött pályázati idő
eltelte után beérkezett folyamodványok tekintetbe
vételni nem fognak.

Kelt Budapesten, 1880.

Vallás és közokt. m. kir. ministeriumtól.

KÖRRENDÉSEK.

A közegészségügy rendezéséről szóló 1876. évi
XIV. t. cz. 135. §-ának második bekezdése szerint ott,
hol gyógyszer-tár nem létezik, az orvosok kézi gyógy-
szertár tartására feljogosíthatók. A törvény-e rendel-
kezésének célja biztosítani ott is, hol gyógyszer nem
létezik, hogy a nélkülözhetetlenül megkívántató gyógy-
szerek azonnal megszerezhetők legyenek, melyek ott,
hol gyógyszer-tár létezik, amugy is beszerezhetők. De
nem célja a gyógyszerek kiszolgáltatását az erre első
sorban jogosított s ennek pontos teljesítését felelős
gyógyszertáraktól szükség nélkül elvonni. Ezen szem-
pontból kiindulva figyelemfelhívóknak tartom a köz-
ségi és körorvosokat, miszerint engedélyem nélkül
kézi gyógyszer-tárakat egyáltalán nem tarthatnak, s
hogy ilyenek tartására az engedélyt csakis a valódi
szükség esetén adhatom meg, még pedig azon köror-
vosoknak, kiknek lakhelyén rendszeres gyógyszer-tár lé-
zik, kézi gyógyszer-tár tartási engedélyt csakis arra
szolgálhat, hogy a körorvos körutjában magával bor-

dozván kézi gyógyszer-tárat, a közegészségi köréhez
tartozó azon községekben levő betegségeket, mely köz-
ségeken gyógyszer-tár nem létezik, a megkívántató
gyógyszerekkel elláthassa. Minthogy a kézi gyógyszer-
tárak célja az, hogy oly helyeken is, hol nyilvános
gyógyszertár nem létezik, az elkerülhetlenül megkíván-
tató gyógyszerek azonnal megszerezhetők legyenek,
ennélfogva kézi gyógyszer-tár tartására ekként feljogo-
sított orvosoknak azonban a következő gyógyszerekkel
mindenkor ellátva kell lenniök: Acidum carbonicum,
Acidum nitricum c. no purum, Aether sulfuricus, Argen-
tum nitricum f. sumum, Aqua calcis, Chloroformicum,
Chloralium hydricum, Camphora, Cuprum sulfuricum,
Folia sennae, Kali chloricum, Liquor ferri sesquichlo-
rati, Magnesia usta, Natrium hydrocarbonicum, Natrium
Salicylicum, Olibum olivum, Olibum ricini, Pulvis opii
puri, Pulvis Doveri, Radix ipecacuanhae, Radix Ithei,
Socle cornutum, Spiritus salis Ammon anisatus, Tha-
tarus emeticus, Empl Dyabylon. — Végül a chininum
sulfuricum, némely tájkórosokra való tekintettel, a
szükséghez képest szintén a kézi gyógyszer-tárakban
tartandó ki, hol nyilvános gyógyszer-tár, melyből ez
megrendelhető lenne, nem létezik. A most elősorolt
gyógyszerek kivétel azonban rendes viszonyok között
bármilyen más gyógyszernek a kézi gyógyszer-tárak-
ban való tartását szigorúan megtiltom.

Miről a megyei tiszt és járási orvosok egy a
járási szolgabírók a ezek útján a községi és körorvo-
sok és az önálló gyógyszer-tárak tulajdonosai tudomás
illetéleg felügyelet és mihez tartás végett értesítettnek.
B. Gyarmat, 1880. évi november 15 én.

Madách Károly,
alispán.

Piaci árak B. Gyarmaton.

1880. évi deczember 20-án.

Egy méter mással:

Tisztabúza 10 frt 60 kr. — 10 frt 60 kr.
Rozs . . . 9 frt 30 kr. — 9 frt 50 kr.
Arpa . . . 6 frt 50 kr. — 6 frt 70 kr.
Zab . . . 5 frt 80 kr. — 6 frt — kr.
Kukoricza 5 frt 60 kr. — 5 frt 80 kr.

Jegyzette: Székely László.

Feloldó szerkesztő

Horváth Danó.

Árverés.

Alulírt a b. gyarmati kir. törvényszék
mint csődbíróság 8039—1880. P. számú vég-
zése alapján ezennel közhírré teszi, hogy
vagyonhukott Károlyi János csődtömegéhez
tartozó, 4300 forint 35 kr-ra becsült szoba-
butorok, ruha és ágyneműek, házi és gaz-
dasági felszerelések, marhaállomány (jub,
ökör, tehén, ló és lószerszám) s különféle
termények nyilvános árverés útján, készpénz
fizetés mellett a legtöbbet ígérőnek esetleg
becsáron alól is el fognak adni s ennek
a helyszínén, vagyis a Felső-Bábi pusztán
leendő eszközölésére határidőül 1881-ik évi
január hó 10-ik és következő napjának d. e.
10 órája ezennel kitézetik, s ahhoz a venni
szándékozók meghívattak.

Kelt Losonczon, 1880. decz. 19.

Kovács Ferencz,
kir. köjegyző.

HIRDETÉSEK.

ÉRCZKOPORSÓ RAKTÁR.

Alólírott nál a legnagyobb választékban kap-
hatók: ércz- és díszmü-koporsók (50 frt
100 frtig); továbbá kész Tafet és At-
lasz selyem szemfedelek (15—30 frtig.)

Megrendelések azonnal eszközöltetnek.

Milován Elek,
kereskedő
B. Gyarmaton.

Hirdetés.

Losoncz r. t. város községe a vásári tarifát szabályozván
ezen szabályozó határozats az új tarifa felsőbb hatóságilag is
jóváhagyatván, ezennel közhírré tétetik, hogy az új tarifa
1881. évi január hó 16-ik napján életbe lép, s azontul a
díjak az új tarifa szerint lesznek szedendők és fizetendők;
az új tarifa a városházán 5 kr lefizetése mellett megaze-
rezhető és a fizetett helypénz díjakról haszonbérlok alis-
mervényt illetve csédulet adni kötelesek.

Losonczon, 1880. évi deczember hó 4-én.

Kiadta:

Draskóczy Ede,
főjegyző.